

**Životní příběhy českých žen se žitou zkušeností z výkonu trestu odnětí svobody optikou
teorie *gendered pathways*
Alžběta Majerová**

Posudek oponenta/oponentky

Předkládaná bakalářská práce má mnoho specifík – zabývá se tématem, které je neobvyklé a relativně těžko výzkumně dostupné, a totiž životními trajektoriemi a narrativy žen se zkušeností výkonu trestu. To je možné díky dlouhodobému pracovnímu angažmá autorky textu v organizaci Rubikon.

Práce má 96 stran, což mnohonásobně přesahuje doporučený obsah bakalářské a dokonce i magisterské práce.

A konečně – práce je postavená na výzkumu, který je velmi hezky a precizně proveden, zároveň ale chybí závěry, které by umožnily čtenáři pochopit, k čemu vlastně autorka dospěla.

Teoretická část práce je zpracovaná velmi precizně – autorka představuje zvolené koncepty a přistupuje k nim kriticky, uvádí i kritiku přístupu, který si zvolila a píše navíc velmi čtivým způsobem. V teoretické části uchopuje sledovanou problematiku komplexně a vytváří tak dobrý rámec pro následný výzkum.

Empirická část je postavena na rozhovorech s pěti účastnicemi výzkumu, což je vzorek, který je z mého hlediska pod spodní hranicí souboru dat, u kterého dává smysl klasické kódování. Výzkum je popsán moc hezky – autorka velmi precizně popisuje jednotlivé kroky, dává velký důraz na citlivý přístup k účastnicím výzkumu a reflektuje svoji roli pracovnice organizace a zároveň výzkumnice. I tady však vnímám určitou nedůslednost – autorka sice svoji roli reflektuje, není však jasné, jaké důsledky z této dvojrole vyvozuje.

Z hlediska práce s daty by mi dávalo smysl s tak malým vzorkem pracovat např. tak, aby byly srozumitelně přítomné krátké medailonky shrnující životní trajektorie účastnic výzkumu a následná práce s uzlovými body, které by směřovaly jednoznačněji k zodpovězení výzkumné otázky. V tuto chvíli je analýza velmi podrobná, je však těžké orientovat se v jednotlivých osudech sledovaných žen a navíc z textu není jasné, k čemu to vše směřuje.

Za mě je nejvíce překvapivá absence závěrů – detailní analýza životních trajektorií končí pomyslně tam, kde končí i dotazování – tedy data z rozhovorů. V práci chybí část, ve které by se autorka vrátila k výzkumné otázce a na základě dat se ji pokusila zodpovědět a chybí také propojení empirické části s teoretickými východisky.

Přestože jsou tedy předložené osudy jednotlivých žen do detailu popsány, není jasné, co jsme se z nich podle autorky měli dozvědět. Hlavní otázka, kterou si v této souvislosti kladu, je nejasnost ohledně jakési implicitně přítomné představy kauzality, která však zůstává jaksi pod povrchem a není jasné, jestli se v analýze objevuje neúmyslně nebo zda je součástí autorčina závěru a záměru.

To je také hlavní otázkou k obhajobě – co se autorka vlastně dozvěděla a jak na základě předložených dat odpovídá na výzkumné otázky? A jak jí v hledání těchto odpovědí pomohla představená teorie?

Z výše uvedených důvodů navrhuji práci k obhajobě s hodnocením velmi dobře

V Praze dne 7.8. 2024

Dana Moree